

HETI LAP.

A zentai járás és környékének közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetések és hirdetések is küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Egyes szám ára 5 kr.

Előfizetési díj:

Egész évre 2 frt. — Félévre 1 frt.

Hirdetési díjak: Egész oldal 16 — Fél oldal 8-50 Negyed oldal 4-50. — Bélyeg díj minden hirdetés után 30 kr.

Nyiltér petit sora 10 kr.

Jézus csillaga.

Zenta jan. 5.

(V. S.) A bibliai szent történelem elbeszélése szerint Jézus Krisztus születése alkalmával egy rendkívüli szép csillag tünt fel az égen, mely a keleti bölcseket Bethlehembe vezérelte, hogy az isteni gyermek iránt hódolatukat kifejezhessék.

Ennek magasztos emlékét üljük január hatodikán.

A ragyogó csillag a három böles királyt el is vezette a böles városba, hol leborulva arany-, tömjén- és mirhával fejezték ki hódolatukat.

De kívánatos volna, ha városunkban is támadna egy ragyogó csillag, mely vizsgálódásban élő polgárságunkat a békés egyetértés közös jászoláshoz vezetné, hogy ott az egymás iránt tartozó testvéri szeretetnek, a kölcsönös türelemnek és az áldozni kész odaadásnak hódolatát kimutathatná. Az volna ám az igazi arany, tömjén és mirha.

Az a csillag az engesztelékenység és béke csillaga leendene Jézus legszebb ajándéka, városunk jövődó boldogságának legragyogóbb előhírnöke. Pedig feltűnése éppen nem lehetetlen, csak közös jóakarát kell hozzá és egy kis közérdek iránti őszinte szeretet.

Herodes, féltve királyi hatalmát a született gyermektől, arra kérte a nála tudakozódó keleti bölcseket, mikép az új zsidókirály feltalálása esetén adják tudtára, hogy ő is elmenvén, hódolhasson neki. Pedig nem volt őszinte, sőt igyekezete oda irányult, hogy megtudván a csecsemő holletét, azt megölethesse s maga részére a királyi hatalmat biztosíthassa. A bölcsek azonban álrukban Istentől megintetvén, más uton tértek vissza hazájukba.

Ha Zenta város polgársága is őszintén keresve a békés egyetértést s városunk közérdekét, jólétét nem száján, nagy hangusavakat kiabálva, hanem szívében hordozza, úgy más utat iparkodik követni, mint a minön eddig tévelygett. Az már régen elismert igazság, mikép a jog, a szeretet és egyetértés erőszakon nem alapulhat. Már pedig ezek alapjai, úgy az egész emberi társadalom, miként az egyes államok, valamint a családok és egyesek boldogságának, jólétének.

Ne iparkodjunk egymás füleit, mint

Péter a főpap szolgájának, levágni, mert üdvözítőnk intése szerint: aki karddal harcol, karddal hal meg.

Legyen vezérlő csillagunk inkább az enismeret, mely legragyogóbb megvilágítója leend lelkünknek s bizton elvezet a mérséklet és béke útjára, melyen az elkövetett tévedéseket kikerülve, jövő boldogulásunkat — elérhetjük.

Ha erre törekszünk s a Herodesekre nem hallgatunk, megtaláljuk a ragyogó csillagot saját bensőnkben, mely Jézusnak egtetszőbb s legfényesebb csillaga fog lenni. Hogy így legyen, őszinte szívből-kívánjuk.

Ez lesz a boldogság és virágzás. csillaga.

T. olvasóközönségünkhöz.

A „Heti Lap“ jelen számával a II. évi folyamot kezdi meg, és midön ez uttal ennek becses pártolására a n. é. közönség szives figyelmét felhívánk, — egyszersmint bátorságot veszünk magunknak, hogy elmúlt évi szerény működésünkre vonatkozólag egy őszinte nyilatkozatot tehessünk; másrésben pedig jövő munkálkodásunkat röviden jelezzük.

Mikor mi 1888 elején lapunkat megindítottuk, célunk volt egyebek között az ország közvéleményének azt is tudomására juttatni, hogy itt, a hírlapiródalom terén szomorú hírnévre vergődött Zentán is lehet — ha a szerkesztő elegendő önuralommal rendelkezik — tisztességes irányban újságot vezetni, szerkeszteni, mely minden személyeskedéstől menten, egyedül a közjó érdekében él és harcol szüntelen.

Hogy ezen, idáig soha nem nyilvánított cél általunk mennyiben éretett el, azt minden tisztességes ember, minden elfogulatlan bíráló megítélhette és ítélteti, ki a „Heti Lap“ múlt évi folyamát olvasta, avagy elolvassa.

Igaz ugyan, hogy a múltban több helyről nem egy szemrehányást kellett a miatt hallanunk, mert lapunk tulajdonul higgadt irányban lón szerkesztve. Üresnek és mi mindennek mondták a „Heti Lap“-ot, mivel a személyeskedés, a provokált gorombaságok előtt ajtót zártunk, ami pedig a lefolyt utolsó években a zentai hírlapokban egyáltalán nem volt szokásos.

Ezen elv alapjához — m. t. olvasó-

közönség — a fent hangoztatott cél tekintetéből a jövőben is hűek ohajtunk maradni, — de csak bizonyos módosítás mellett.

Ennek veleje röviden a következő:

Mi sem egyeseknek tömjenezésére, sem semmiféle pártnak, vagy klikknek szolgálatába nem szegődünk; hanem legtisztább emberi meggyőződésünk sugallata után a közügynek kívánunk használni, mely édes mindnyájunké! És ha ebbeli, becsületes törekvésünk közepette találkoznék valaki — legyen az bárki és jöjjön az bárhonnan is! — aki nemtelen indokból nemtelen fegyverrel megtámadna, bizonynyal mondjuk, hogy a jövőben nálunk nem fog — siket fülekre találni, hanem az ügy érdeméhez mérten, a hírlapi tisztességes modornak mindenkor szem előtt való tartása mellett, helyt fogunk állani mindennemű támadásokkal szemben.

Ezzel nem azt akarjuk értetni, mintha a „Heti Lap“ szakítani akarna múltjának irányával, hanem egyedül azt, hogy lapunk jövőben a közügynek minden életerét igazságos figyelme és bírálata alá szándékozik venni, s azokról a nagy közönséget kötelességéhez híven értesíteni is ohajtja.

Különös figyelmünk tárgyává tesszük: az ujonnan alakított és alakítandó képviselőtestület működését; a városi tisztikar munkálkodását; az oktatás-; a közegészség- és erkölcsiség-; a most napirenden levő vasutügyet stb. egyáltalában mindazt: mi közügynek tekintendő. Környékbeli községeinkből mivel egyének időnkint közleményeket ígértek, melyek az ottani közügyekről és társadalmi életéről rendes tudósítást fognak nyújtani.

A most imitt röviden kifejtett programból meggyőződhetik a n. é. közönség, hogy lapunk, bár régi tisztességes irányát meg is tartandja, ez többé oly zárkózott, mint a múltban volt, még sem lesz, hanem: egy teljesen független, tisztességes irányban működő, élénk szellemben összeállított „Heti Lap“ lesz.

Ezen szükséges tudnivalókat előre bocsátva, teljes bizalommal fordulunk a m. t. közönséghez, miszerint lapunkat becses pártfogására méltatva, arra minél tömegebb számban előfizetni méltóztassanak.

Szives üdvözlettel:

a „Heti Lap“ szerkesztősége.

Felnőttek oktatása*)

Az újabb kornak egyik legnevezetesebb vívmánya s a jövő haladásának leghatalmasabb rugója kétségkívül a népoktatás, mi alatt e helyen nemcsak az általános kötelező s az újabb nemzedék kiképzetésére célzó intézményt értem, hanem mindazon tényezőket, mik a társadalom művelő hatásként egy vagy más alakban a nemzettest törzsének nevezhető nép felnőtt részének felvilágosítására is szolgálhatnak, mik közül csak a népkönyvtárakat, népszerű felolvasásokat s a felnőttek oktatását említem meg.

De vegyük bár a népoktatást ily tágabb vagy csak az 1868. évi népoktatási törvény által szabályozott szűkebb értelemben, el kell ismerünk, hogy az az újkori szabadság legnemesebb hajtsa, minőt a régi — bár szabad s többé-kevésbé művelt — népek: zsidók, egyiptomiak, görögök és rómaiak intézményei közt hiába keresünk.

Mint e népek történelme igazolja, népoktatás nélkül is tehetnek egyesek igen nagy haladást a tudományokban és művészetekben; nélküle a műveltségnek ma is esodált fokára jutottak a görögök és rómaiak. Hiszen nem is a tudomány és művészet föllendülését várjuk mi az oktatásnak egy nép minden rétegére való kiterjesztése által — bár tagadhatatlan, hogy az ily módon művelés alá vett, öserővel rendelkező talaj nem megvetendő szolgálót tesz a közműveltség ügyének — hanem igen is várjuk a közértelemesség terjedésével s az általános értelmi színvonal emelkedésével, nemkülönben az érzelmek szelídülésével s a „jó” egyetemes uralmának megalakulása által létrejött erkölcsösséggel az illető népeknek legalább emberi értelemben vehető örök életét, mire egyoldalú s éppen csak egy bizonyos társadalmi osztályra kiható műveltség mellett gondolni sem lehet.

A régi népek műveltsége ilyen volt. De ilyen volt Európa ma élő s szerepvivő összes népeie is, még pedig nem is oly régen; ilyen volt mindaddig, míg a szabadság napja el nem oszlatta mindenütt (igy nálunk is) a szolgaság éjjelét.

Más népek szerencsésebbek voltak nálunk annyiban, amennyiben országuk fekvése s természeti viszonyaik befolyása következtében virágzó iparra és kereskedelemre tettek szert a földművelés mellett s e nemzetgazdasági tényezők kifejtése által gazdagok s hatalmasok lettek. Mi a nemzeti vagyon tényezőinek hiánya folytán származott szegénységünk mellett tudatlanok is maradtunk, ugyanígy, hogy semmit sem esdálkozhatunk a költő énekén:

„Isten csudálja, hogy még áll hazánk!”

Nálunk azért a közértelemesség kifejtése a nemzett vagyonosodásnak is tényezője leend, minnek más szerencsésebb országok már az elsőt megelőzőleg birtokában voltak. Tekintsük pl. Franciaországot, mire állításom megvilágosításának példájául szolgáló alkalmas volta mellett azért is hivatkozom, mert innen derengett a szabadság hajnala más országokra, azok közt a miénkre is; a közműveltség pedig, mint említém, a szabadság nyomában kel életre, szabad ég alatt tenyészik.

Richelieu korszaka XIII. Lajos alatt áldásos idő volt a francia polgárság (tiers-état) fejlődésére. A nagy bibornok-miniszter megtörte a főuraknak az államfejlődést akadályozó féktelen hatalmát, az addig főleg földműves országban ipart és kereskedelmet létesített s ez utóbbinak hatalmas lendületet adott az utának a rabló nemességtől való megtisztításával s a tengerészet nagymérvű fejlesztésével. A francia akadémia megalapításával pedig megvetette alapját a francia szellemi nagyságnak. Ennek köszönhető ugyanis a francia nyelv teljes kiművelése, miáltal e nyelv a gondolkodásnak kitűnő közegévé válván, a zsarnokság megbuktatására vezetett mindenütt, hol fölhullhatlan irodalma s szellemi fölénye miatt el volt terjedve.

Richelieu művét, az ipar és kereskedelem létesítését, Colbert lángelméje, ritka becsületessége és munkássága tette teljessé és állandóvá. Ő tette Franciaországot iparos és kereskedő állammá,

megvetvén ezáltal alapját az ország gazdaságának mit a rákövetkező mostoha idők viszontagságai sem bírtak tönkre tenni. Ennek köszönhető Franciaország a nemzettest zömét képező polgári osztályt, a harmadik rend anyagi és szellemi fölényét, mi nélkül egy ország sem emelkedhetik a fejlődésnek magas fokára.

Tehát Franciaország, dacára annak, hogy a népoktatás csak 1872. óta vett nagyobb lendületet s népességének körülbelül egyharmad része ma sem tud írni és olvasni, hatalom és vezérszerepre tett szert Európában, mert a nemzeti vagyonosság tényezőit kedvező körülményei folytán a legteljesebb mértékben kifejtette. Mi ha akartuk volna sem tehetők volna ezt. Országunk fekvése nem oly kedvező a kereskedelemre, mint Franciaországé s a nemzeti gazdaság tényezőit: a földművelést, ipart és kereskedelmet a török és más ellenségeink százasos pusztításai miatt sem fejthetjük ki. E miatt nem fejlődhetett nálunk a Franciaországban vezérszerepet vivő harmadik rend, az értelmes polgári osztály, minnek létesítése a jelen és jövő idők feladata, azután a nemzet vagyoni erejének kifejtése, mi létünket a szellemi erővel kapcsolatban biztosítani van hivatva. Tudták azt a francia nyelvvel hozzánk is elhatolt szabadság emelőm táplálkozott államférfiaink már e század elején megindult reform-korszakban. Ezért mondja Bathányi Lajos az 1839/40-iki ellenzéki programban: „Tagadván azon halálhétet, hogy nem minden embernek való a tudomány, a világot még a cigány kunyhójába is be akarjuk vinni.”

A népoktatás a szabadságnak hajtsaolvén, legnemesebb eredményében a jól értelmezett polgári szabadságot biztosítja, mi nélkül sem anyagi, sem szellemi kincs nem jön létre. Tekintsük Törökországot s állításom igazolva van.

Ugyanezt jelentik Tóth Lőrincnek szavai, miket ő Laveleyenek „Kormányformák” című kitűnő munkájához csatolt előszóiban mond: „Népoktatás, a főnevek kellő felvilágosultsága egyedüli biztos alapja az észszerű demokraciának, szabadságnak és szavazójognak s buta és előítéletessel néppel szabad államokat fenntartani nem lehet.”

Mivel nem célom a népoktatás fontosságának kimerítő fejtegetése, legyen elég ennyi ezuttal, megjegyezvén, hogy Zentán ugy, mint a megyében kitartással s hazafiai buzgalommal kell annak ügyét ápolnunk.

A Zentán alakult tanári kör e meggyőződéstől volt áthatva, midőn a működését szabályozó ügyrendbe a felnőttek oktatását is fölvette. De nemcsak fölvette, hanem meg is akarja azt valószínűsíteni. Az alkalom, mi a tagoknak ez eszmét sugallta, Zenta város közönsége részéről a múlt égy pár év alatt a tanügynek hozott többrendbeli szép áldozat volt, a mivel a közönség egyrésztől a haladás iránti ritka szép érzéknek adta tanujelét másrésztől lekötölte a hála iránti érzékkel bíró tanférfiaink, hogy azok a népoktatás áldásainak városunkban való terjesztésével viszonzják az áldozatát azon közönségnek, mely a haladás iránti érzékből következtetve, haladni tud is, akar is. Franciaország nagyszerű gyűjteményei s az azoknak tőrában (mint pl. a Kouvre Párizsban) tartatni szokott népszerű előadások lehetővé teszik a felnőttek hiányos oktatásának utánpótlását. Ugyanezt teszik Angolországban a vasárnapi iskolákban hol felnőttek: férfiak, nők egyaránt részesülnek a népoktatás áldásában. Hazánkban is van több helyen ily intézmény, mik közül itt csak a budapesti népoktatási kört említem.

Igaz, hogy a népoktatás általános kötelező tulajdona miatt a jövő nemzedék szellemi arculata más lesz, mint a múlt, vagy csak a jelen nemzedéké is, de ez nem ment föl bennünket attól, hogy hazafiai s emberbaráti kötelességünkben ki-folyólag ne próbáljuk a felnőtteknél azt, mit az idő és viszonyok szűke körülmények folytán megszerezniök nem sikerült.

E célból felhívjuk Zenta város haladni akaró közönségét, főleg a földműveléssel és iparral foglalkozó polgártársakat, hogy hetenkint egyszer (talán a féli vasárnapon délután 3 órától 4-ig a történelem, földrajz, természettudományok, mennyiségtan és irodalom közből tartandó népies szabad előadásainkat minél nagyobb számban lát-

ogassák. Az előadások helye, ideje és tárgya kellő módon közzé fog tétetni s csupán a közönségtől függ, hogy ezen teljesen egyenes s csak a közönség jólétét előmozdítani hivatott előadások minél többek részvétele által teljesen sikerüljenek. Mi az őszi és téli hónapokban készséggel teljesítjük a feladatot, s a közönségtől csak annyit várunk, hogy buzgalomunkat részvételeltséggel ne esökkentse. Tájékozásul még csak annyit, hogy ily előadásokban másutt felnőtt férfiak, serdülő ifjak, iparos, kereskedő segédek, nők egyaránt részt szoktak venni.

Tegyék ezt Zentán is így s a siker biztos.

Mi a haladás jelszavát irtuk zászlónkra s a közönségtől függ, hogy e zászlót diadalra segítse.

Ismétlem, a zentai közönségnek a tanítgy érdekében hozott áldozatait akarjuk a tanításnak saját hasznára szolgáló gyümölcsétőlünk készséggel fogadja.

Aranyunk, ezüstünk nincs, hanem amink van azt adunk. Fogadják szívesen, hiszen a haza lesz vele gazdagabb.

Szücs Lajos.

Helyi és vidéki hírek.

— Mai számunkkal a II. évfolyamot kezdjük meg, melynek kézbesítése alkalmazásával azon t. olvasóinknak, kik a múlt évi előfizetési díjjal még hátralékban vannak, megküldjük a nyugtákat és kérjük azoknak beváltását.

— A „Zentai Gazdakör” mint erkölcsi testület nemes intenciójának szép tanujelét adta új év napján, midőn a város újonnan választott fejénél, tek. Boromisza János polgármester urnál tiszteltgett. Az igen tekintélyes számban tisztelgők nevében a gazdaköri elnök Tóth Lajos üdvözölte meleg szavakban a polgármestert, mire az majd nem negyedórán tartó lelkes beszéddel válaszolt biztosítván, hogy a gazdakört mint a gazdaközönséget szíves vonalmáról és barátságáról.

— Bács-Bodrogh vármegye zentai legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak névjegyzéke az 1889. évre. Rudics Farkas, Rudics Gergely, Deutsch Adolf, Vuics Szabasz, Matkovics Lajos, Pollák Henrik, Kolm Mór, Gyorgyoványeczky György, Nikolits Milos, Vuics Vazul, Polyák György, Kazinczy Mihály, Braun Ádám, Appel Ede, Varga István, Piszár János, Tóth Márton, Horti Tamás, Tesits Sándor, Rudits Pál, Rudics Imre, Keczei Mészáros Antal, Tóth Ádám, Kadvány Mihály, Kadvány Péter, Gombos Ignác, Lengyel D. János, Boross Lukács, Hevér Péter.

— A „Zentai Gazdakör” választmánya ma. Vízkereszt napján ülést tart, melyen egyéb tárgyakon kívül a már megalakult „Gazdasági fogyasztási szövetkezet” alapszabálytervezete dolgoztatik ki.

— Az 6-év december 31-én, vasárnap a sötét esti órákban távoli tűz vörös fénye világítja meg a sötét felhőzetet. Valami tüneményszerűnek tűnt az fel, a nyugati égtájon a láthatáron jóval felül a sűrű felhőzet fel-fellobogó vörös fénye, melyet Dobák J. uram tanyai gazda égő tanyája okozott. Ki is az eddigi hallomás szerint megúván a dicsőséget kedves jóvejjel együtt lakhatni, hogy tőle a legrövidebb úton megszabaduljon, őt a saját szállásából kipörkölte. A rendőrség azonban élvén a gyanupörrel, a neroi gyönyörök kedvelője ellen a vizsgálatot nyomban foganatosította, melynek feladata lesz a tüzeset valódi tényálladékat megállapítani.

— A „Zentai Gazdakör”-ben f. évi január 1-én Szücs Lajos gymn. igazgató ur tartott szép számú közönség előtt sikerült felolvasást, mely alkalommal Muesy Menyhért ur a gazdaköri könyvtár javára 5 frtot és Deutsch Lajos ur 1 frtot adományoztak. A Gazdakör ugy a felolvasó urnak, mint a szíves adományozóknak, a méltó elismerés mellett a legnagyobb elismeréssel adózik.

— Postatakarékpénztári forgalom. A zentai posta- és távirahivatalnál f. év december hóban 25 darab betét 158 frt összegben és 13 darab felmondás 349 frt 29 kr. összegben eszközöltetett. Zentán, 1888. évi december hó 31-én. Nikel.

*) Jelen cikk érdekességénél fogva a „Bácska” f. é. számában is megjelent.

— A „Zentai Gazdakör” f. évi január hó 20-án tartja szokott farsangi táncvigalmát, személyenként 40 krnyi beléptidij mellett.

— Szini jelentés. Van szerencsém Zenta város és vidéke n. é. színműpártoló közönségének teljes tisztelettel tudomására hozni, miszerint jól szervezett dráma-, vígjáték-, népszínmű- és operette színtársulattal 1889. évi január hó első felében előadásaimat megkezdem, melynek szíves pártolásáért alázattal esedezem. Színe fognak kerülni: „Nebánt virág”, „Uff király”, „Peking rózsája”, „A subancz”, „Nap és hold” világhírű nagy operettek. „Konstantin abbé”, „A csók”, vígjátékok. „Turán Anna” a m. t. akadémiá által a „Péczei” díjjal jutalmazott eredeti dráma „Brankovics György”, dráma. „Czifra Juczi”, „Uszai gyöngy”, eredeti énekes népszínművek. „Erdő szépe” francia színmű. Fentjelzett 12 előadásra bérletet nyitok következő helyárrakkal: Körszék-oldal és I-ső, II-ik sorban 8 frt. III. IV. sorban 7 frt. Zártszék 6 frt. Bérletelőjegyzéseket csakis utólagos fizetés mellett kérek. Zenta város nagyon tisztelt közönsége már a közelmúltból ismeri rendszeremet s társulatom működését, minden nagyszavu ígéreteket kerülve, jelszavam: keveset ígérni és jól adni. Magamat, társulatomat és ügyemet tapasztalt jóakaratkukba ajánlva, mély tisztelő és mindenkor kész szolgáljuk **P e s t i I h á s z L a j o s**, színigazgató. — Pesti Iliás Lajos működése nem ismeretlen előttünk, társulata mindig úgy van szervezve, hogy előadásai által valódi művelőzetet nyújt. T. olvasóink pártolásába melegen ajánlhatjuk mint olyant, ki élvezetes előadásai által bőven kárpótolja azon költségeket, melyeket reá áldozunk.

— Meghívó. A zentai önk. tüzoltóegylet szerelvényeinek javítására az „Eugen herceg” szálló dísztermében saját zenekara közreműködésével január hó 12-én zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti-díj személyenként 80 kr, családjegy 2 frt. Kezdeté 8 órakor. Főülfizetések, tekintve a czélt, köszönettel fogadtatnak. A meghívó másra át nem ruházható.

— Tánc-tanfolyam. Bodnár Sándor táncztanító Szabadkáról városunkba érkezett, hogy serdtőlő ifjainknak és leányainknak a táncművészetben, nemkülönb a testállás, járás, testtartás finom társalgás és az illem megkövetelő szabályaiából alapos és pontos oktatást adjon. Közönségünk még nem ismeri. — Mi, kiknek alkalmunk nyílt okmányait megtekinteni, azok alapján jó lélekkel ajánlhatjuk őt. Minden felé merre járt az ország nagyobb városaiban mindenütt rokon-szenv fogadta és úgy a hatóság mint a szülők és növendékei kitüntető eilmerése kísérte. Tanítást elvállal magánházakban és nevelő intézetekben. Legutóbb Szabadkán tartott vizsga alkalmával a közönségtől nyert kitüntető nyilatkozatot egész terjedelmében közöljük. Alulírottak örömmel bizonyítjuk, miszerint Bodnár Sándor táncztanító, a különféle tánczok valamint az illemtanból való kitűnő oktatása, gyermekeinknél a könnyed mozgás, elegans testtartás, szép tánczolás és ügyes társalgás elsajátításában oly eredménydus hatással volt, hogy a lefolyt és kívülünk még sokak által figyelemmel kísért zárvizsgán a tanítványok által jelesen tett tánczmutatványok folytán a t. táncztanító urnak az érdem babérja egyhangulag oda ítéltetett. Kelt Szabadkán 1888. december 29-én. Decsy József gyógyszerész, dr. Vermes Lajos, Szabados János ügyvéd, Birkás Dániel, Thayerda Boldizsár ügyvéd. — Ajánljuk a nevezetes táncztanítót a t. közönség pártfogásába, Tandij iránt felvilágosítást adhat szívességből kiadólhivatalunk.

— A vörös kakas, mely az elmúlt évek oly lángbetűkkel írta hazánk számos városának történelmébe — az okozott inség s nyomor mellett a legszomorubb emléket hagyva maga után — nálunk is oly annyira sűrűn ütötte fel fejét, mint még előtte egy évben sem, sőt még alig hogy az ó év a már jelzett tanyai tüzesettel bezáródott, már az új év 4-ik napján újra felütötte rémes fejét. — rémületbe ejtve városunk békés lakosságát — s ezáltal a Lexa-féle házat ejtven áldozatul, mely péntek d. u. 4 órakor eddig ismeretlen okból — valószínűleg a kéményből — kigyulladt s rövid idő alatt elhamvadt, igen veszélyes szomszédságban fekvő épületek megmen-

kültek, azt csakis derék tűzoltóink gyors és erőlyes közbelépésének köszönhetni, kik a tűz lokalizálásában a legnagyobb erélyt fejtették ki. Ez alkalommal mindjárt az új év elején is elmulaszt-hatatlan kötelességünknek ismerjük felhívni a közönség figyelmét, a tüzesetek elkerülésére, mert nem az a főelv, hogy lakásainkat a tüzesetek ellen biztosítsuk, hanem hogy attól megőrizni képesek legyünk, mert csapásnak mindkét esetben nagy ha biztosítottunk is, hanem következményeiben pedig kiszámíthatatlan, méltó példa erre Eperjes, Nagy-Károly, Toroczko stb. városok esete.

— Vád alá helyezés. A szabadkai kir. törvényszék Manuzsich Agoston volt választási elnököt, a II. oszt. kerületben elkövetett visszaélések miatt vád alá helyezte.

— Pályázat. A városunkban s megyénkben is elterjedt s közkedveltségnek örvendő „Képes Családi Lapok” betöltvén pályafutásának első évfuzedét vagyis a tizenegyedik évfolyamot (1889. január 1-én) egy irodalmi pályázattal véli a legméltóbban megkezdeni. Kívántatik először egy humoreszk (beszélyke, rajz vagy tárczacizikk). Tárgya az életből legyen merítve. Díj: 50 frank aranyban. Másodsor egy költemény, válfaja szabadon választható Díj: egy darab 20 frankos arany. Beküldési határidő: 1889. évi február hó 17. A pályázat eredménye a „Képes Családi Lapok”-ban s az ország összes magyar hírlapjaiban közzé fog tétetni s ugyanakkor szolgáltatnak ki a pályadíjak is. A pályaművek jelíges levélke kíséretében a „Képes Családi Lapok” szerkesztőségéhez Budapest, nagy korona-utca 20. szám küldendők. Reméljük, hogy az irodalomnak városunkban és megyénkben lakó munkásai közül is sokan vesznek részt a nemes versenyben.

— A pénzügyi közigazgatási bíróság döntvényei. A pénzügyi közigazgatási bíróság által legutóbb hozott döntvények és elvi jelentőségű határozatok a következők: Kisebb polgári peres ügyben a birói illetőséget megállapító határozat bélyegmentes. Az ellenőrzési szemlén való megjelenésre kötelezettek betegségének igazolása végett kiállított orvosi bizonyítványok bélyegmentesek. Ideiglenes földadómentesség megadása végett benyújtott kérvények tárgyában határozni a pénzügyi közigazgatási bíróság nem illetékes.

— Használ-e a borozás? Érdekes statisztikai munkálattal végzett mostanában a londoni „British Medical Association” arra nézve, vajjon mily befolyással van a szeszes italok élvezete az emberi élet tartamára? A vizsgálat azt a meglepő dolgot derítette ki, hogy legrövidebb élettartamuk azok, a kik egyáltalán nem isznak, legtovább pedig azok élnek, kik mérsékelten élvezik a szeszes italokat. Még a szoros értelemben vett iszákosok is átlag két évvel tovább élnek, mint azok, a kik teljesen tartózkodnak a szeszes italoktól: a mérsékelten ivóknak pedig nem kevesebb, mint tizenkét évvel hosszabb életre lehet kilátásuk mint a nem ivóknak. Ugyanis a nem ivók átlagos élettartama 51.22 év volt, a mérsékelten ivóké 63.13, az iszákosoké 53.03. Ez adatok 4234 haláleset alapján vannak megállapítva. Kétségtelennek látszik tehát, hogy szeszes italok mérsékelten élvezete mellett jóval hosszabb életet remélhetünk, mint hogyha nem iszunk.

— Atlasz, brokát, damaszt, és szalagok mosása egyszerű módon úgy történik, hogy a nevezett tárgyakat vagy tojássárgájával, vagy velenzei szappannal bedörzsölvén, langyos vízben kimossuk, azután hideg vízben kiöblítjük s megszáritjuk. Ekkor feloldunk gummitragantot egyenlő rész kutvizzel kevert borezetben. Az oldatot, melynek igen hígna kell lennie, vászonruhán átszűrjük s a kimosott szövetet belemártjuk úgy, hogy egyenlően átmedvesedjék; most kifacsarjuk, deszkára feszítjük, aztán a napon vagy a kályha mellett gyorsan megszáritjuk.

— Érdekes itélet. Benedict A. J. dr. a „Reichs-Medicinal-Anzeiger”-ben ezeket írja: „Belém is, mint minden egyetemileg képzett orvosba, beoltották a speciális gyógyszerek elleni előítéletet. És valóban, nem lehet e fölött csodálkozni, ha figyelembe vesszük a káros és értéktelen patient-gyógyszerek számát, melyekkel elárassztják az

egész világot és a melyeknek mindenható erőt tulajdonítanak. Gyakorlatom közben néhány rendkívüli sikerről értesíttem a Warner-féle Safe Cure használatáról, mindazáltal nem sokat adtam e hírekre. Egy eset azonban e preparátum nagy gyógyító erejét kétségtelenné tette előttem. A beteg nő már két ízben kapott görcsöket, a mi biztos jele a bekövetkezett mérgezésnek, számos orvos gyógyította, de a javulás legesekélyebb jele nélkül. A beteg nő férje, miután X. profszort és engem a súlyos betegség felől értesített, kérdezte, hogy mit szólunk a Warner-féle Safe-Curához. Miután ebből a szerből 21 üveggel bevett, a hölgy teljesen meggyógyult. Evégből a Warner-féle Safe-Cure-t ajánlottam Bright-féle betegségekben, kronikus reumatizmusnál, köszvénynél és minden oly betegségnél, melyeknek oka a szervezetben és vérkeringésben jelenlevő sav, továbbá a gyöngeség, melyek a hugasavat nem tudják kiválasztani a vérből. Nagyon természetes, hogy a kollegiumnál heves ellenzésre találtam, de ha egy orvos-kollégámat rábirtam a szer használatára, a siker nem maradt el és ő meg volt hódítva. — A Warner-féle Safe Cure ára egy palackkal 2 frt és a legtöbb gyógyszerárban kapható. Röpirat ingyen és franko küldetik; kérhető e címen: Warner H. H. és társa, Pozsonyban.

— A Schvarcz-féle könyvkötészetbe egy jó magaviseletű fiú t a n o n c z u l felvétetik.

CSARNOK.

Keresztelón.

Nos hát urak! ne éljen
A buziási gólya?
Vagy nem olvasták a dalt,
Amelyet irtam róla?
Mi hogy volnánk ma itten
E vig keresztelón,
Ha le nem szállott volna
Itt is e háztetőn?!

Ki más hozhatta volna
E kedves gyermeket,
Mely a keresztség által
Az egyház tagja lett.
A nemzet és hazának
Polgára egykoron,
Hogy munkássága által
Viruljon majd e hon.

Mert hogy e fiu egykor
Áldás és disz leszen
A nemzet és hazára,
Az mind kétségtelen!
Hol ember kell a gáton,
Kit nem rettent a vész,
Mindenhol és mindenkor
Ott lesz ő tenni kész!

S az első érdem ebben
Ki mást illette meg,
Ha nem azt, aki hozta
E kedves gyermeket?!

Ugy van! Mindez csak a mi
Gólyánknak érdeme!
Igyunk azért mindnyájan
Az egészségire!

Igyunk, hogy máskor is majd
Szálljon e házra még,
Ha Isten jóvoltából
Reánk derül az ég,
S viselje úgy magát, hogy
Mindenki mondja rá:
A buziási gólya
Éljen igen soká!

Erődi D.

Szerkesztői üzenetek.

B . . . t Mohol. A mi késik, tán nem mulik?
R. Gy. Ó-Kanizsa. a saison tetőpontján vagyunk és még sem érkezett.
Sz. B. Adán?

Értéktőzsdei hetijelentés.

— A „Magyar Mercure“ tudósítása —

Egészen másképp végződik az év, mint ahogy kezdődött. Nagyobb ellentétet képzelné is alig lehet. Az év elején szomorú kilátások voltak a jövőre nézve, most pedig oly hausse-szal záródik hogy ennél többet még a legvérmesebbek sem mertek volna kívánni. Vajon meddig fog ez a hausse tartani? Azt ma nem lehet megmondani, de a kilátások olyanok hogy a kedvező hangulat tartós lesz. A haute finance érdeke úgy kívánja azt, mert a konverzió végrehajtásának küszöbén állunk. De különben úgy a politikai, mint a pénzügyi helyzet is elég kedvező ahhoz, hogy az emelkedésnek a jogosultságot megtudja.

Járadékok és befektetési értékek a mondottak következtében valamint a januári szelvényekből befolyó milliók folytán igen szilárdak.

Bankrészvények közül a járadékpia és a Rothschild hitelintézeti csoport között fennálló viszony következtében leginkább a két hitelrészvényben volt jelentékeny az áremelkedés.

Közlekedési vállalatok részvényei közül még mindig a magyar garantizott és az államosított vasutak értékei részesültek nagyobb figyelemben és ismert okokból ezek még mindig nagyon szilárdak és emelkedők.

Iparvállalati értékek közül különösen a Ganz-féle részvényekben volt élénk mozgalom emelkedő áron.

Sorsjegyek valamivel olcsóbbodtak a legutóbbi jelentésünk óta, csak egyes kis sorsjegyek emelkedtek valamivel.

Valuták és váltók jelentékenyen esökkentek.

A fontosabb értékpapírok heti árváltozása kitűnik a következő összeállításból:

	Decz. 26.	Január 2.
4% magy. aranyjáradék	102.—	102.30
5% magy. papírjáradék	93.15	93.90
Magyar hitelrészvény	303.75	309.25
Osztrák	309.—	312.50
Pannónia viszontbizt.	950.—	950.—
Concordia malom	538.—	541.—
Alföldi vasut	192.—	192.—
Kassa-oderbergi vasut	144.—	144.75
Hazai takarékpénztár	7875.—	7875.—
Egyes. f. v. takarékp.	480.—	480.—
Északmagy. közszabánya	116.—	116.50
Ganzgyár	1045.—	1023.—
Magy. vöröskeresztesgyűjt.	11.75	12.—
Cs. kir. körm. arany	5.73	5.68
Napoleonkor.	9.58	9.52

Vasuti menetrend.

BUDAPEST—ZIMONYI IRÁNY

	expr.	szem.	gyors.	omn.
Budapest indulás	5.38	8.—	2.28	9.10
Szabadka érkezés	8.54	1.03	6.06*	8.50
Szabadkáról indulás felfelé	8.59	1.46	6.18*	5.50

Csantavér érkezés	—	2.29	—	6.42
Csantavérről felfelé	—	9.21	1.04	10.26*
Szabadka érkezés	6.08	9.41	1.45	10.52*
indulás	6.10	9.53	2.25	11.22*
Budapest érkezés	9.40	1.42	7.30*	6.50*

SZABADKA-BAJAI SZÁRNYVONAL.

	vegy.	szem.
Szabadka indulás	5.15*	2.15*
Baja érkezés	8.52	5.02
Baja indulás	6.50*	10.26
Szabadka érkezés	10.—*	12.10

SZABADKA-ESZÉK-VILLÁNYI IRÁNY.

	vegy.	szem.	vegy
Szabadka indulás	5.25*	2.10	6.40*
Zombor érkezés	8.05	3.47	9.27
Eszék	4.47	6.18	4.25
Villány	3.47	—	6.21
Villány indulás	—	1.08	9.20*
Eszék indulás	8.26	3.46	11.31
Zombor	11.19	8.10*	6.59
Szabadka érkezés	12.55	10.42*	9.05

HORGOS—SZABADKA és HORGOS—SZEGED.

	szem. v.	szem. v.	vegy
Horgosról indul	8.40	12.25	9.36*
Szabadkára érkezik	9.34	1.20	10.36
Horgosról indul	3.34	7.27*	6.35
Szeged érkezés	4.13	8.06*	7.16

Felölös szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Schvarcz Sándor.

HIRDETÉSEK.

Házhely eladás.

Alólírtak kigyó-utcai házábanál 170—180 ööl nagyságu terület ház-helynek eladó. Az eladui szándékolt helyen, az utca felé most egy 9 ööl hosszú kukorica-góré van építve; a telek többi része pedig jól berendezett szállás-kert. **A fizetési feltételek igen kedvezők.**

Zenta, 1889. január hó.

Harsányi János
tanító.

Mutatványszámok ingyen és bérmentve.

szolgálatunk.

Budapest, V. Nagyikona-utca 20 sz.

Teljes számú példányokkal még mindig

szolgálatunk.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve

kiadunk és előfizetéseket a 16 havi példányokkal elfogadunk

KÉPES CSALÁDI LAPOK

kiadók

szolgálatunk.

Mutatványszámok ingyen és bérmentve.

szolgálatunk.

Budapest, V. Nagyikona-utca 20 sz.

Teljes számú példányokkal még mindig

szolgálatunk.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve

kiadunk és előfizetéseket a 16 havi példányokkal elfogadunk

KÉPES CSALÁDI LAPOK

kiadók

szolgálatunk.

Mutatványszámok ingyen és bérmentve.

szolgálatunk.

Budapest, V. Nagyikona-utca 20 sz.

Teljes számú példányokkal még mindig

szolgálatunk.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve

kiadunk és előfizetéseket a 16 havi példányokkal elfogadunk

KÉPES CSALÁDI LAPOK

kiadók

szolgálatunk.

Mutatványszámok ingyen és bérmentve.

szolgálatunk.

Budapest, V. Nagyikona-utca 20 sz.

Teljes számú példányokkal még mindig

szolgálatunk.

A n. é. közönségnek figyelmét ezennel felhívom azon körülményre, miszerint a 14 év óta fennálló üzletem helyiségét tetemesen kibővítettem és izlésesen berendeztem.

Kapható nálam a **nemzeti irodalom remekei** füzve vagy díszesen kötve, **ifjuságiratok, képes könyvek**, legdíszesebb **albumok** és **emlékkönyvek** nagy választéka, **imakönyvek** esont- és bársony díszítéssel, **diszlevélpapírok, írómappák**, díszes **irodai készletek**.

Élcz-, közhasznú és szaknaptárakban dus választék.

Könyvnyomdám és könyvkötészetemben minden e szakmába vágó munkák izlésesen és jutányos áron készíttetnek el.

Tisztelettel

Schvarcz Sándor.

Nyomatott Schvarcz Sándornál Zentán.